T013 BD IV 190-Q52-P54 Nhân Duyên Ưu Đà Di-Phật Bản Hạnh Tập

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH PHAÄT BAÛN HAÏNH TAÄP QUYEÅN 52

Phaåm 54: NHAÂN DUYEÂN ÖU-ÑAØ-DI (Phaàn 1)

Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Naøy Xaù-lôïi-phaát, Ta saép du haønh caùc nöôùc, tröôùc tieân seõ ñeán maûnh ñaát töôi ñeïp, nôi queâ höông cuûa Ta. Xaù-lôïi-phaát lieàn rôøi toøa ñöùng daäy, söûa y phuïc, baøy vai beân phaûi, chaép tay baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, khi naøo Ñöùc Theá Toân du haønh caùc nöôùc ñeå quaùn saùt xoùm laøng? Ñöùc Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: –Naøy Xaù-lôïi-phaát, vaøo thaùng naøy, khi kyø Boá taùt giöõa thaùng xong, sau ñoù Ta seõ du haønh caùc nöôùc. Sau khi Ñöùc Theá Toân Boá-taùt giöõa thaùng xong, Ngaøi cuøng caùc Tyø-kheo ñi boä traûi qua caùc nöôùc. Khi Ñöùc Theá Toân ñeán thaønh Vöông xaù, Ngaøi thoï trai xong, xoay laïi ñöa chaân böôùc leân cöûa ngoaøi thaønh. Khi aáy quaû ñaát chaán ñoäng saùu caùch, ñoäng roài laïi ñoäng, noåi leân chìm xuoáng, noåi leân. Luùc aáy vua Taàn-baø-sa-la cuøng vôùi daân chuùng nöôùc Ma-giaø-ñaø lieàn ñi ñeán choã Phaät roài theo Phaät du haønh caùc quoác gia ñeå quaùn saùt caùc xoùm laøng. Khi aáy treân hö khoâng coù voâ löôïng ngaøn öùc chö Thieân thaáy Ñöùc Phaät saép du haønh caùc nöôùc, hoï ñeàu nhoùm hoïp vui möøng hôùn hôû caû toaøn thaân khoâng theå töï cheá. Mieäng hoï xöôùng leân nhöõng aâm thanh raát hay, ca haùt, huyùt gioù vui nhoän, keâu la roän ròp, ngoài xoay troøn, muùa tay aùo, tung raûi Thieân y, laïi tung raûi caùc loaïi hoa sen xanh, hoa sen hoàng, hoa sen traéng lôùn treân mình Ñöùc Phaät, laïi ñem caùc loaïi phaán thôm, daàu thôm vaø caùc traøng hoa thôm raûi ñi raûi laïi treân mình Ñöùc Phaät. Luùc baáy giôø, quoác gia xöù sôû naøo maø Ñöùc Theá Toân quang laâm ñeán thì taát caû daân chuùng ôû vuøng aáy ñeàu cung kính toân troïng cuùng döôøng. Nhö Lai ñeán choã naøo ñeàu ñöôïc caùc thöù y phuïc toát ñeïp, ñoà aên uoáng, thuoác thang, meàn muøng, giöôøng neäm... taát caû nhöõng vaät nhö vaäy khoâng theå keå xieát, lôïi döôõng tuyeät vôøi khoâng theå thieáu moät moùn gì. Danh tieáng ñoàn khaép theá gian, nhöng Ñöùc Phaät ñoái vôùi danh döï vaø lôïi döôõng naøy khoâng sinh taâm tham ñaém, gioáng nhö hoa sen moïc nôi buøn laày. Baáy giôø voâ löôïng oai ñöùc cuûa Theá Toân nhö vaäy, so vôùi taát caû oai ñöùc toái thaéng trong theá gian, thì oai ñöùc cuûa Ngaøi thuø thaéng ñeä nhaát. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñieàu Ngöï Tröôïng Phu, Thieân Nhaân Sö, Phaät Theá Toân, ôû theá giôùi naøy hay theá giôùi khaùc, ñoái vôùi chö Thieân hay Ma, Phaïm thieân, Sa-moân, Baø-la-moân... ñoái vôùi taát caû caûnh giôùi thieân nhaân, Ngaøi ñeàu duøng thaàn thoâng chöùng bieát, neân Ñöùc Theá Toân vì theá gian maø thuyeát phaùp baèng vaên nghóa hay ñuùng, tröôùc, giöõa vaø sau ñeàu hoaøn haûo, khieán chuùng sinh ñöôïc ñaày ñuû phaïm haïnh thanh tònh. Ñöùc Theá Toân bieát chuùng sinh naøo coù khaû naêng nhaän söï giaùo hoùa thì Ngaøi

lieàn giaùo

hoùa, nôi naøo neân kieán laäp Phaät phaùp thì Ngaøi daïy baûo kieán laäp, tuøy hoï ôû caùc xöù sôû ñeàu ñöôïc thaønh töïu. Ai neân thoï Tam quy thì Ngaøi trao cho phaùp Tam quy. Ai neân thoï Nguõ giôùi thì Ngaøi trao cho phaùp Nguõ giôùi. Ai neân thoï phaùp Baùt quan trai thì Ngaøi trao cho phaùp Baùt quan trai. Ai neân thoï phaùp Thaäp thieän thì Ngaøi trao cho phaùp Thaäp thieän. Ai neân xuaát gia thì Ngaøi ñoä cho xuaát gia. Ai neân thoï giôùi Cuï tuùc thì Ngaøi trao cho giôùi Cuï tuùc. Cöù nhö vaäy, laàn löôït treân haønh trình, Ngaøi ñeán thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ döøng chaân trong hoa laâm vieân. Khi Ñöùc Theá Toân ñaõ veà ñeán thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ, ngöï trong hoa laâm vieân Nicaâu-ñaø. Coù keä trình baøy nhöõng söï vieäc heát söùc huyeàn dieäu trong khi Ngaøi du haønh qua caùc nöôùc: Nhö Lai hoï Thích sö töû chuùa Cuø-ñaøm Baäc Oai Ñöùc Toái Thaéng Thaønh aáp, xoùm laøng Ngaøi ñi ñeán Ñeàu hieän raát nhieàu ñieàu kyø laï. Xoùm laøng, thaønh aáp Ngaøi saép ñeán Vöøa thaáy Nhö Lai Ñaïi Thaùnh Sö Taát caû daân chuùng khaép moïi xöù Cung kính, toân troïng ñeán röôùc Ngaøi. Xoùm laøng, thaønh aáp Ngaøi saép ñeán Vöøa thaáy Nhö Lai Ñaïi Thaùnh Sö Bao nhieâu caây coû, hoa cuøng laù Taát caû nghieâng mình leã Theá Toân. Cho ñeán ngang qua döôùi caùc caây Theá Toân an nghæ hoaëc ñöùng ñi Caây aáy töï nhieân tuoân hoa xuoáng Vuøng ñaát nôi ñaây röïc caû hoa. Döôùi nhöõng taøng caây Nhö Lai ñeán Baát cöù nôi naøo Phaät nghæ ngôi Quaû ngoït caây naøy töï nhieân ruïng Caønh laù uoán mình ruû saùt chaân. Coù caây cao ñoä côõ taàm tay Hoa quaû xen nhau troâng ñeïp maét Theá Toân Cuø-ñaøm Ñaïi Thaùnh Sö Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy. Coù caây ngöôøi ta khoâng voùi tôùi Hoa thaém quaû ngoït töï nhieân rôi Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy. Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng Möa xuoáng loaøi hoa Cöông-ca-la Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy. Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng Möa xuoáng loaøi hoa Maïn-thuø-sa Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö

Oai ñöùc caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi caùc loaøi hoa ñeïp tuyeät traàn
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Theá Toân
Oai thaàn caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi caùc loaøi hoa Maïn-ñaø-la
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö
Oai ñöùc caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng loaøi hoa Ba-lôïi-da
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng

Raûi xuoáng loaøi hoa Tyø-baø-la
Sö töû Cuø-ñaøm Ñaïi Thaùnh Sö
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng loaøi hoa thôm baäc nhaát
Sö töû Cuø-ñaøm trôøi ngöôøi troïng
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng loaøi hoa thôm baùt ngaùt
Ñaïi thaùnh Cuø-ñaøm maét trôøi ngöôøi
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng hoa thôm toûa khaép nôi
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Toân Thaùnh
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng hoa vaøng maøu tuyeät dieäu
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Sö
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xuoáng hoa baùu maøu tuyeät dieäu
Ñaïi Thaùnh Cuø-ñaøm Ñaáng Thaäp Löïc
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi hoa coäng baùu maøu tuyeät ñeïp
Cuø-ñaøm duõng maõnh maét trôøi ngöôøi
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi hoa sen xanh maøu tuyeät ñeïp
Cuø-ñaøm duõng maõnh Thaày trôøi ngöôøi
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi boät traàm thuûy thôm baùt ngaùt
Cu-ñaøm ba coõi trôøi ngöôøi troïng
Oai ñöùc caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi xích chieân-ñaøn höông vi dieäu
Sö töû Cuø-ñaøm Ñaïi Thaùnh Sö
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.

Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Raûi boät ngöu ñaàu thôm baùt ngaùt
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Theá Toân
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hieän ôû treân hö khoâng
Troåi leân caùc baûn aâm nhaïc trôøi
Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Thaùnh Toân
Du haønh oai ñöùc vieäc nhö vaäy.
Phi nhaân hieän ôû treân hö khoâng
Tung raûi caùc loaïi Thieân y ñeïp
Sö töû Cuø-ñaøm Ñaïi Thaùnh Sö
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Chö Thieân hoä veä ñi theo Phaät
Ñeàu ñem theo hoa ñaày höông saéc
Vì Baäc Ñaïi Thaùnh trôøi trong trôøi
Ñi theo raûi hoa ngaäp ñaàu goái.
Luùc aáy khí haäu trôøi aám aùp
Khoâng coù muoãi moøng cuøng truøng ñoäc
Ñaïi Thaùnh nhieäm maàu nhaát chö Thieân
Caûm öùng phaùt sinh vieäc nhö vaäy.
Taát caû coõi ñaát ñeàu baèng phaúng
Nuùi non, goø noång chaúng goà gheà
Cuø-ñaøm möôøi löïc Ñaïi Thaùnh Toân
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Khaép coõi ñaïi ñòa thaät trong saïnh
Khoâng coù buïi baëm cuøng gai ñoäc
Cuø-ñaøm oai ñöùc nhaát trôøi ngöôøi
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Khaép coõi ñaïi ñòa ñeàu chuyeån ñoäng
Soâng daøi bieån caû vôùi nuùi non
Cuø-ñaøm cao toät nhaát ba coõi
Du haønh caûm öùng vieäc nhö vaäy.
Taát caû vua chuùa, Baø-la-moân
Cuøng haøng Tyø-xaù, Thuû-ñaø-la
Soá aáy lôùp lôùp ngaøn vaïn chuùng
Luoân luoân haàu caän Ñöùc Theá Toân.
Laïi trôøi Ñòa cö ñeïp hôn heát
Saéc ñeïp, söùc löïc thaät oai nghieâm Cuø-ñaøm duõng maõnh Ñaïi Theá Toân Ñi ñöùng, nghæ ngôi ñeàu haàu Phaät. Laïi coù boán vua trôøi Hoä theá Ñeàu coù oai löïc

hôn taát caû Cuø-ñaøm vi dieäu Ñaïi Thaùnh Toân Ñi ñöùng, nghæ ngôi ñeàu haàu Phaät. Vua trôøi Ñeá Thích ñaûnh Tu-di Cho ñeán Phaïm vöông, vua Ta-baø Cuø-ñaøm ñaëc bieät thaät toái thaéng Chuùng aáy luoân luoân haàu beân Phaät. Laïi coù chö Thieân caûnh giôùi Duïc Cho ñeán Töù thieàn, chuùng Saéc giôùi Cuø-ñaøm oai maõnh Ñaïi Thaùnh Sö Chuùng aáy luoân luoân haàu beân Phaät. Laïi coù loaøi roàng, chim caùnh vaøng Thaàn Caøn-thaùt-baø, A-tu-la Cho ñeán Daï-xoa, chuùng La-saùt Cuøng nhau theo haàu Ñöùc Nhö Lai. Bao nhieâu chuùng sinh ôû theá gian Ñaõ keå ôû treân hoaëc chöa keå Taát caû theo haàu Ñöùc Theá Toân Du haønh caùc nöôùc vaø thaønh aáp. Nhö vaäy, Theá Toân khi du haønh Giaùo hoùa voâ löôïng chuùng trôøi ngöôøi Thöông meán queâ höông cuøng thaân toäc Veà laïi thaønh xöa Ca-tyø-la. Luùc aáy hai vò Tröôûng laõo Öu-ñaø-di vaø Xa-naëc ñoàng ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân roài ñöùng lui veà moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, vua Thaâu-ñaàu-ñaøn khoâng coù tín taâm, khoâng coù tònh taâm, khoâng muoán thaáy caùc vò Tyø-kheo... Theá Toân bieát söï vieäc naøy neân baûo caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc Tyø-kheo, thaày naøo coù khaû naêng ñeán giaùo hoùa vua Thaâu-ñaàu-ñaøn, khieán nhaø vua sinh taâm thanh tònh? Luùc aáy trong chuùng coù moät Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát coù khaû naêng ñeán choã vua Thaâu-ñaàuñaøn duøng phöông tieän giaùo hoùa, khieán nhaø vua sinh taâm tín kính. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tröôûng laõo Muïc-kieàn-lieân coù khaû naêng ñeán choã vua Thaâuñaàu-ñaøn duøng phöông tieän giaùo hoùa khieán nhaø vua sinh taâm tín kính. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tröôûng laõo Ma-ha Ca-dieáp coù khaû naêng ñeán giaùo hoùa, khieán nhaø vua sinh taâm kính tín. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tröôûng laõo Ca-chieân-dieân coù khaû naêng ñeán giaùo hoùa khieán

nhaø vua sinh taâm tín kính. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Trong chuùng naøy coù Tröôûng laõo Öu-laâu-taàn-loa Ca-dieáp coù khaû naêng ñeán giaùo hoùa khieán nhaø vua sinh taâm kính tín. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, trong chuùng naøy coù Tröôûng laõo Na-ñeà Ca-dieáp coù khaû naêng ñeán giaùo hoùa khieán nhaø vua sinh taâm tín kính. Laïi coù Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, Tröôûng laõo Öu-ba-tö-na coù khaû naêng ñeán choã vua Thaâu-ñaàu- ñaøn duøng phöông tieän giaùo hoùa khieán nhaø vua sinh taâm kính tín. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo Öu-ñaø-di: –Naøy Öu-ñaø-di, luùc naøy thaày coù theå ñeán choã vua Thaâu-ñaàu-ñaøn giaùo hoùa, khieán nhaø vua sinh taâm kính tín hay khoâng? Öu-ñaø-di baïch Theá Toân: –Thöa Theá Toân, con coù theå laøm ñöôïc vieäc naøy. Ñöùc Phaät lieàn baûo: –Naøy Öu-ñaø-di, thaày neân ñeán vua Thaâu-ñaàu-ñaøn duøng phöông tieän giaùo hoùa khieán nhaø vua sinh taâm kính tín. Khi aáy, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di nghe Theá Toân daïy nhö vaäy lieàn baïch Phaät: –Daï vaâng. Thöa Theá Toân, y nhö lôøi Ngaøi daïy, con xin laøm theo. Vaøo sôùm mai, maët trôøi vöøa loù daïng, Öu-ñaø-di ñaép y, mang bình baùt, ñi ñeán cung ñieän cuûa vua Thaâu-ñaàu-ñaøn. Ñeán nôi, ngaøi hoûi ngöôøi lính gaùc coång: –Thöa nhaân giaû, ngöôøi coù bieát hieän giôø Ñaïi vöông Thaâu-ñaàu-ñaøn ngöï ôû ñaâu chaêng? Teân lính gaùc thöa: –Hieän giôø nhaø vua ngöï taïi cung ñieän Trò lyù vöông vuï. Khi aáy

Öu-ñaø-di ñi ñeán choã vua Thaâu-ñaàu-ñaøn. Ñeán nôi, ñöùng yeân taïi hieân nhaø. Luùc aáy caùc vò ñaïi thaàn taû höõu thaáy Öu-ñaø-di ñöùng moät beân hieân, lieàn baûo lính gaùc boán cöûa: –Mau ñeán ñuoåi ngöôøi xuaát gia kia ñi ra, khoâng ñöôïc ñöùng ôû ñaây. Ñöøng ñeå nhaø vua thaáy maø khoù chòu. Lính gaùc cöûa nghe caùc ñaïi thaàn noùi nhö vaäy, voäi ñeán choã ngöôøi xuaát gia. Khi ñeán nôi môùi phaùt hieän vò naøy laø con cuûa Quoác sö maø thuôû thieáu thôøi laø baïn thaân tình vaø luoân luoân giao du vui chôi beân caïnh Thaùi töû Taát-ñaït-ña, neân khoâng nôõ ñuoåi vaø ñi trôû vaøo. Khi aáy, caùc ñaïi thaàn hoûi ngöôøi giöõ cöûa: –Taïi sao caùc ngöôi khoâng ñuoåi ngöôøi xuaát gia kia ra khoûi choã naøy? Lính gaùc cöûa ñaùp: –Thöa caùc ñaïi thaàn, vò aáy laø con cuûa Quoác sö. Töø khi sinh ra cho ñeán ngaøy nay laø baïn taâm giao thöôøng lui tôùi vui chôi vôùi Thaùi töû Taát-ñaït-ña. Vì vaäy chuùng toâi khoâng nôõ ñuoåi ñi. Khi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn ôû nôi cung ñieän baøn vieäc chaùnh trò xong roài, nhaø vua ñöùng daäy, saép ra khoûi cöûa, caùc ñaïi thaàn hoä veä hai beân ñöa vaøo noäi cung. Luùc aáy Öu-ñaø-di voäi ñi thaúng ñeán vaø naém laáy tay vua Thaâu-ñaàu-ñaøn. Nhaø vua im laëng khoâng noùi, chæ suy nghó: “ Neáu nay ta baûo thì ngöôøi gaùc coång seõ ñuoåi ngöôøi naøy ra. Ngöôøi gaùc coång laïi nghó: “Caùc ñaïi thaàn töï phaûi ñuoåi ñi.” Caùc ñaïi thaàn laïi nghó: “Keû giöõ cöûa noäi cung phaûi

ngaên chaän ñuoåi ra.” Nhöõng keû giöõ cöûa noäi cung laïi nghó: “Ngöôøi naøy voán ñöôïc Ñaïi vöông thöông töôûng, nay laïi caàm tay nhau maø ñi.” Hoï ñeàu coù yù nghó nhö vaäy neân khoâng coù ngöôøi naøo chòu ñuoåi ñi caû. Ñaïi vöông Thaâu-ñaàu-ñaøn tieán laàn vaøo thaâm cung roài leân noäi ñieän ngöi treân ngai vaøng. Khi aáy Öu-ñaø-di thaáy nhaø vua vaøo noäi cung roài thaúng leân noäi ñieän thì Tröôûng laõo cuõng ñi vaøo ñieän naøy, ñöùng tröôùc maët nhaø vua chaúng bao xa. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn thaáy Öu-ñaø-di ñöùng caùch tröôùc maët mình chaúng bao xa, thaáy vaäy taâm sinh böïc doïc, thaàm than: –OÂi thoâi, ñau khoå thay! Con ta hình dung cuõng gaày oám nhö theá naøy chaêng? Thaät ñaùng nhaøm chaùn! Caùc ngöôøi neân mau ñuoåi keû xuaát gia naøy. Keû naøo ñaõ cho pheùp noù vaøo ñaây? Luùc aáy caùc ñaïi thaàn taâu: –Taâu Ñaïi vöông, theo boïn haï thaàn chuùng toâi, ñoái vôùi vieäc naøy khoâng neân laøm nhö vaäy. Ñaïi vöông khoâng neân ñuoåi ngöôøi xuaát gia naøy ñi. Vì lyù do gì? Vì ngöôøi naøy laø con cuûa Quoác sö, laïi laø baïn thaâm tình, thöôøng giao du vôùi Thaùi töû töø thuôû nhoû. Khi aáy Öu-ñaø-di duøng lôøi keä buoàn thöông maø khoâng laøm phaät yù nhaø vua noùi: Muoán luùa toát caàn caøy, gioáng toát Muoán tìm chaâu baùu phaûi vaøo bieån YÙ ta ñeán ñaây, ôû maõi ñaây Chæ mong vieäc aáy mau thaønh töïu. Con ñöôøng nhö vaäy thöôøng lôïi ích Heát noãi buoàn lo, höôûng an laïc Muoán ñeán tha phöông caàu lôïi ích Caàn ñeán Cuø-ñaøm, thaønh töïu lôïi. Moïi ngöôøi luoân luoân caøy ñaát aáy Luoân luoân gieo gioáng trong ruoäng naøy Chö Thieân luoân luoân möa cam loä Quoác gia luoân luoân nguõ coác ñaày, Khaát só luoân luoân haønh khaát thöïc Thí chuû luoân luoân haønh boá thí Ñôøi naøy luoân luoân laøm boá thí Luoân luoân ñöôïc quaû toát treân trôøi. Boø söõa luoân luoân vuù caêng söõa Beâ con luoân luoân beân meï mình Ñaøn baø luoân luoân mang thai ngheùn Sinh nôû luoân luoân bò khoå ñau. Thaây ma luoân luoân choân

nghóa ñòa Thaân thích buoàn tieãn thöôøng khoùc vang Neáu chöùng thaùnh ñaïo heát luaân hoài ÔÛ trong phieàn naõo chaúng thoï sinh. Baáy giôø vua Thaâu-ñaàu-ñaøn nghe Öu-ñaø-di ñoïc nhöõng lôøi keä buoàn thöông nhö vaäy, nhöng vaãn coøn chuùt ít nghi ngôø, lieàn hoûi Öu-ñaø-di: –Toân giaû xuaát gia ôû nôi vò naøo? Ñaïi sö cuûa Toân giaû laø ai? Öu-ñaø-di duøng keä ñaùp lôøi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: Cha Thaày ta: Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn

Meï cuûa Thaày ta teân Ma-da Mang Thaày trong thai qua möôøi thaùng Sinh xong meï cheát, sinh Ñao-lôïi. Nhö vaäy, Thaày ta sinh nhaø Ngaøi Ñaïi Thaùnh ñöùc lôùn trôøi trong trôøi Nhaø naøy baûy ñôøi thöôøng cöùu teá Danh tieáng löu truyeàn khaép möôøi phöông Trong haøng Tröôïng phu thaät ít coù Laïi khoâng sinh vaøo nhaø naøo khaùc Ñaïi Thaùnh chæ sinh nhaø nhö vaäy. Nhaø naøy höôûng phöôùc thaät an nhaøn Thaân toäc hoï Thích danh tieáng lôùn Ngaøi ñöôïc traêm phöôùc trang nghieâm thaân Thích töû nhö vaäy hôn loaøi trôøi Ta ôû beân Ngaøi xin xuaát gia. Luùc aáy vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi hoûi Tröôûng laõo Öu-ñaø-di: –Hay thay! Naøy Tyø-kheo, thaày thaät söï theo ngöôøi naøo xuaát gia, maø vò Thaày aáy coù chaùnh tín, coù chaùnh yù tu phaïm haïnh hay khoâng? Thaày cuûa Toân giaû ngoài döôùi goác caây vaéng veû, taâm coù ñöôïc an laïc hay khoâng? Tröôûng laõo Öu-ñaø-di laïi duøng keä ñaùp lôøi vua Thaâu-ñaàu-ñaøn: Vua hoûi theo ai ñöôïc xuaát gia? Vò naøy chaùnh tín tu phaïm haïnh ÔÛ ñaâu, Ngaøi cuõng chaúng lo sôï Ngoài döôùi goác caây thöôøng an laïc Khoâng sôï tieáng khaùc, nhö sö töû Khoâng bò löôùi ngaên, nhö gioù maïnh Chæ daïy ngöôøi hoïc, mình khoâng hoïc Cöùu khoå cho ngöôøi, mình khoâng khoå. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi hoûi Tröôûng laõo Öu-ñaø-di: –Vò Tyø-kheo nhö vaäy nay ôû ñaâu? Öu-ñaø-di ñaùp: –Theo lôøi hoûi cuûa Ñaïi vöông thì hieän giôø Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc hieän ñang ngöï trong vöôøn Ni-caâu-ñaø, nôi thaønh Ca-tyø-la naøy. Luùc aáy vua Thaâu-ñaàu-ñaøn nghó: “Öu-ñaø-di laø ñeä töû cuûa con ta. Vì vaäy ta phaûi baûo caùc ñaïi thaàn môøi Öu-ñaø-di ngoài.” Roài nhaø vua baûo: –Naøy caùc khanh, nay caùc khanh neân môøi vò Tyø-kheo naøy leân toøa an toïa. Caùc ñaïi thaàn nghe vua daïy nhö vaäy, lieàn taâu: –Thöa Ñaïi vöông, chuùng toâi khoâng daùm traùi lôøi. Caùc quan lieàn môøi Öu-ñaø-di ngoài. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi baûo caùc quan: –Naøy caùc khanh, neân doïn côm cho vò Tyø-kheo naøy aên. Caùc quan nghe lôøi vua daïy, lieàn mang nöôùc saïch cho Öu-ñaø-di röûa tay roài daâng thöùc aên cho Öu-ñaø-di. Öu-ñaø-di nhaän thöùc aên maø khoâng aên, yù ñònh ñem thöùc aên naøy veà cuùng cho Theá Toân. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi hoûi Tröôûng laõo Öu-ñaø-di: –Taïi sao thaày khoâng aên côm?

Öu-ñaø-di ñaùp: –Thöùc aên naøy toâi ñeå daønh daâng cuùng Theá Toân, vì vaäy maø khoâng aên. Khi aáy vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi caøng aùo naõo, buoàn khoùc, nöôùc maét raøng ruïa maø than: –OÂi thoâi! Con ta thaân theå meàm maïi, xöa ôû trong cung thöôøng höôûng khoaùi laïc, thaân khoâng bò caùc khoå. Ngaøy nay vì côù gì bò khoå nhö vaäy? Ñeán noãi baûo Tyø-kheo ñi khaát thöïc, ñöôïc ñoà aên veà môùi coù aên! Vua Tònh Phaïn caát tieáng than vaõn nhö vaäy, buoàn khoùc ngheïn ngaøo, laïi baûo Öu-ñaø- di: –Thaày cöù duøng phaàn aên naøy. Ta seõ cho ngöôøi laáy moät phaàn aên khaùc ñem cho Thaày cuûa thaày. Öu-ñaø-di laïi taâu Ñaïi vöông: –Nhö theá

naøy, thöa Ñaïi vöông, phaàn aên naøy toâi ñaõ coù yù ñònh daâng cuùng Theá Toân roài, thì baát cöù chuùng sinh naøo aên phaàn aên naøy ñeàu khoâng tieâu. Taïi sao vaäy? Vì Ñöùc Theá Toân giôùi haïnh hôn moïi ngöôøi, thieàn ñònh hôn moïi ngöôøi, trí tueä cuõng hôn moïi ngöôøi. Khi aáy vua Thaâu-ñaàu-ñaøn baûo caùc ñaïi thaàn: –Caùc khanh neân ñem phaàn aên khaùc daâng cho Tyø-kheo naøy vaø daën Tyø-kheo aên xong neân mau ñem phaàn aên naøy cho Thaùi töû. Caùc ñaïi thaàn laäp töùc ñem phaàn aên khaùc daâng cho Öu-ñaø-di. Khi Öu-ñaø-di aên xong, laïi taâu vua: –Ñuùng vaäy! Thöa Ñaïi vöông, Ñöùc Nhö Lai Theá Toân, ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Baäc ñöôïc haøng vua chuùa cho ñeán voâ löôïng voâ bieân chuùng sinh ñeàu cung kính. Nhö vaäy, ngaøy nay Ñaïi vöông cuõng neân ñeán ñoù. Öu-ñaø-di noùi nhö vaäy roài, lieàn rôøi choã ngoài, ñònh ra khoûi hoaøng cung. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi baïch Tröôûng laõo Öu-ñaø-di: –Toân giaû veà tröôùc baùo cho Thaùi töû Taát-ñaït-ña laø chaúng bao laâu ta seõ ñeán thaêm Thaùi töû. Öu-ñaø-di cung kính nhaän lôøi vua. Öu-ñaø-di mang phaàn côm ra khoûi thaønh, veà laïi röøng Ni-caâu-ñaø. Ñeán nôi, ngaøi baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con ñaõ giaùo hoùa vua Thaâu-ñaàu-ñaøn, khieán nhaø vua hoan hyû neân Ñaïi vöông saép ñeán thaêm Ñöùc Theá Toân. Khi Öu-ñaø-di vöøa rôøi khoûi hoaøng cung, vua Thaâu-ñaàu-ñaøn laïi baûo caùc ñaïi thaàn: –Naøy caùc khanh phaûi bieát, ngaøy nay Thaùi töû Taát-ñaït-ña ñaõ ñeán thaønh naøy roài. Chuùng ta phaûi laøm gì baây giôø? Caùc ñaïi thaàn taâu: –Laønh thay! Taâu Ñaïi vöông, neáu coù caùc Sa-moân khaùc ñeán thaønh cuûa Ñaïi vöông, chuùng ta coøn phaûi cuùng döôøng, cung caáp, huoáng nöõa nay laø Thaùi töû Taát-ñaït-ña cuøng vôùi baûn thaân chuùng ta khoâng khaùc, ñaâu ñöôïc thaûn nhieân khoâng sinh taâm cung kính. Chuùng ta chæ theo yù cuûa Ñaïi vöông, roài sau môùi ñeán ñoù. Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn lieàn ra leänh rung chuoâng thoâng baùo moïi ngöôøi trong noäi thaønh ñeàu hay bieát. Thoâng baùo raèng: “Ta nay saép ñi ñeán quaùn saùt choã ôû cuûa Thaùi töû Taát-ñaït- ña. Moïi ngöôøi ñeàu phaûi trang hoaøng moät caùch hoaøn bò, roài ñi theo ta.” (Ñaây laø lôøi noùi cuûa caùc thaày thuoäc boä Ca-dieáp-di. Theo caùc thaày thuoäc boä Ma-ha Taêng-kyø laïi noùi: “Luùc baáy giôø vua Thaâu-ñaàu-ñaøn baïch Öu-ñaø-di: –Theo yù cuûa Tyø-kheo thì neân laøm nhöõng moùn aên gì ñeå cuùng döôøng Thaùi töû? Öu-ñaø-di thöa Ñaïi vöông:

–Nhö theá naøy, thöa Ñaïi vöông, neáu muoán laøm thöùc aên cho Theá Toân, thì neân laøm moùn aên ngon ngoït, trong saïch thanh khieát. Khi aáy vua Thaâu-ñaàu-ñaøn ra leänh caùc ñaïi thaàn: –Caùc khanh phaûi bieát, vì Thaùi töû caùc khanh neân mau mau laøm caùc thöùc aên ngon, trong saïch thanh khieát. Caùc ñaïi thaàn nghe vua phaùn nhö vaäy, laïi taâu: –Y nhö lôøi Ñaïi vöông daïy, chaúng daùm sai traùi. Hoï cuøng nhau laøm caùc moùn aên uoáng sôn haøo haûi vò ngon ngoït thôm tho, trong saïch thanh khieát, laøm xong giao cho Öu-ñaø-di. Khi Öu-ñaø-di aên xong, mang caùc thöùc aên uoáng sôn haøo haûi vò ngon ngoït thôm tho, trong saïch thanh khieát vöøa môùi laøm xong, ra khoûi thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ, trôû veà röøng Ni-caâu-ñaø. Sau khi ñeán nôi, Tröôûng laõo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, con ñaõ giaùo hoùa vua Thaâu-ñaàu-ñaøn, khieán nhaø vua sinh taâm hoan hyû. Ngaøi saép ñeán thaêm

Phaät. Xin Phaät nhaän laõnh moùn aên nhö phaùp naøy). Baáy giôø caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Hy höõu thay! Baïch Theá Toân, taïi sao Tröôûng laõo Öu-ñaø-di giaùo hoùa ñöôïc vua Thaâu-ñaàu-ñaøn, khieán cho nhaø vua ñöôïc hoan hyû? Laïi coù theå khieán nhaø vua laøm caùc moùn aên uoáng sôn haøo haûi vò ngon ngoït thôm tho, trong saïch thanh khieát ñem veà daâng cho Theá Toân? Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Naøy caùc thaày, Öu-ñaø-di chaúng chæ ngaøy nay giaùo hoùa ñöôïc vua Thaâu-ñaàu-ñaøn vaø ñem moùn aên uoáng ngon ngoït cho Ta, maø thuôû xöa cuõng giaùo hoùa khieán vua Thaâu-ñaàu- ñaøn sinh taâm hoan hyû vaø ñem moùn aên ngon ngoït daâng cho Ta. Khi aáy caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: –Vieäc aáy nhö theá naøo, cuùi xin Ñöùc Theá Toân vì chuùng con maø keå roõ. Chuùng con nay nguyeän muoán nghe. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Ta nhôù vaøo ñôøi quaù khöù laâu xa, taïi nöôùc Ba-la-naïi coù moät con chim chuùa teân laø Toâ-phaát-ña-la (nhaø Tuøy dòch laø Thieän töû) cuøng baày chim taùm vaïn con hoøa hôïp vôùi chim chuùa ñoàng soáng taïi nöôùc naøy. Chim chuùa coù moät chim maùi teân laø Toâ-phaát-thaát-lôïi (nhaø Tuøy dòch laø Thieän nöõ). Thuôû aáy, chim maùi giao hôïp vôùi chim chuùa ñaõ coù mang, chim maùi boãng sinh yù nghó: “Ta muoán ñöôïc thöùc aên uoáng thôm ngon, trong saïch nhö thöùc aên cuûa vua loaøi ngöôøi ngaøy nay vaäy.” Nhöng vì sôï mô öôùc khoâng toaïi nguyeän neân chim maùi laàn laàn buoàn raàu, thaân theå tieàu tuïy oám o, ñöùng run raåy khoâng vöõng. Chim chuùa Thieän Töû thaáy vôï mình laên loän treân ñaát, buoàn raàu tieàu tuïy oám o, ñöùng run raåy khoâng vöõng neân hoûi: “Vì lyù do gì naøng laên loän treân ñaát, thaân theå tieàu tuïy oám o, ñöùng run raåy khoâng vöõng nhö vaäy?” Chim maùi ñaùp: “Laønh thay! Thöa thaùnh töû, thieáp ñang coù mang, boãng nghó muoán ñöôïc thöùc aên sôn haøo haûi vò thôm ngon trong saïch nhö thöùc aên nhaø vua vaäy.” Luùc aáy chim chuùa than vôùi vôï: “Laï thay! Naøy hieàn theâ, ta laøm sao ñöôïc thöùc aên uoáng thôm ngon nhö vaäy. Cung vua thì kín ñaùo saâu xa, khoâng theå ñeán ñöôïc. Neáu ta coù vaøo ñoù seõ sa vaøo tay hoï, nhaát ñònh boû thaây.” Chim maùi laïi thöa vôùi chim chuùa: “Naøy thaùnh töû, neáu ngaøy nay thieáp khoâng ñöôïc thöùc aên uoáng nhö vaäy, nhaát ñònh seõ cheát vaø baøo thai nhaát ñònh seõ khoâng coøn soáng.” Chim chuùa laïi noùi vôùi chim maùi: “Laï thay! Naøy hieàn theâ, ngaøy cheát cuûa naøng saép ñeán, neân môùi nghó ñeán thöùc aên khoù ñöôïc nhö vaâïy.” Chim chuùa noùi nhö vaäy roài, öu saàu

khoå naõo ñöùng suy nghó: “Theo yù ta nghó, thöùc aên uoáng thôm ngon trong saïch nhö thöùc aên cuûa nhaø vua, thaät laø khoù ñöôïc.” Luùc aáy trong baày chim cuûa chim chuùa coù moät con thaáy söï vieäc naøy, bay ñeán choã chim chuùa thöa: “Laï thay! Thöa thaùnh giaû, vì côù gì ngaøi ñöùng suy tö saàu naõo nhö vaäy?” Chim chuùa Thieän töû noùi roõ chi tieát nguyeân nhaân söï vieäc vöøa qua. Chim kia laïi thöa vôùi chim chuùa Thieän töû: “Laønh thay! Thöa thaùnh töû, xin chôù öu saàu. Toâi nay seõ vì ngaøi ñi tìm thöùc aên sôn haøo haûi vò thôm ngon khoù tìm cuûa nhaø vua.” Luùc aáy, chim chuùa laïi noùi: “Laønh thay! Naøy thieän höõu, neáu ngöôøi coù naêng löïc vì ta laøm vieäc naøy, ta seõ ñeàn ñaùp coâng ñöùc aáy.” Luùc baáy giôø chim noï töø choã cuûa chim chuùa bay voït leân hö khoâng, thaúng ñeán

cung vua Phaïm Ñöùc, ñaäu treân ñoït caây, caùch nhaø beáp chaúng bao xa ñeå quaùn saùt thöùc aên cuûa vua nôi nhaø beáp. Chim thaáy thöùc aên nhaø vua naáu xong, coù moät phuï nöõ chuaån bò ñaày ñuû caùc thöù sôn haøo haûi vò. Ñeán giôø aên, naøng mang sôùt vaøo ñoà baèng baïc ñaày aép thöùc aên uoáng, saép daâng leân nhaø vua. Ngay luùc aáy chim noï töø treân caây cao haï caùnh ñaäu treân ñaàu ngöôøi phuï nöõ, duøng moû moå vaøo muõi coâ ta. Naøng naøy loã muõi bò chim moå ñau nhöùc neân lôõ tay laøm ñoà aên rôi xuoáng ñaát. Khi aáy chim voäi ñôùp laáy thöùc aên bay veà cho chim chuùa. Chim chuùa ñöôïc thöùc aên lieàn ñem cho chim vôï Thieän nöõ. Chim vôï ñöôïc thöùc aên lieàn aên no neâ, thaân theå an oån, sau ñoù sinh nôû. Chim noï vaøo nhöõng ngaøy khaùc, thöôøng lui tôùi cung vua ñoaït laáy thöùc aên daâng cho chim chuùa. Khi aáy, vua Phaïm Ñöùc thöôøng thaáy xaûy ra vieäc naøy neân môùi suy nghó: “ Quaùi laï thay! Taïi sao con chim naøy thöôøng ñeán ñaây laøm oâ ueá thöùc aên cuûa ta? Laïi duøng moùng moû laøm phuï nöõ ta bò thöông!” Nhaø vua khoâng chòu noåi vieäc naøy, lieàn keâu thôï baãy chim ñeán baûo: –Caùc khanh mau mau ñi ñeán ñoù, baét soáng con chim naøy cho ta. Caùc thôï baãy chim nghe lôøi vua phaùn, lieàn taâu: –Y nhö lôøi Ñaïi vöông daïy, chuùng toâi khoâng daùm sai traùi. Caùc thôï baãy chim ñeán nôi, baét soáng ñöôïc con chim naøy ñem giao cho vua Phaïm Ñöùc. Vua Phaïm Ñöùc hoûi chim: –Vì côù gì ngöôi thöôøng ñeán ñaây laøm oâ ueá thöùc aên cuûa ta? Laïi duøng moû moùng laøm thöông toån phuï nöõ cuûa ta? Chim ñaùp: –Laønh thay! Taâu Ñaïi vöông, xin nhaø vua nghe toâi keå vieäc aáy, ngaøi seõ baèng loøng. Khi aáy vua Phaïm Ñöùc hoan hyû, vì laïi nghó theá naøy: “Vieäc naøy thaät hy höõu. Taïi sao loaøi chim laïi bieát noùi tieáng ngöôøi?” Nghó nhö vaäy roài, nhaø vua baûo chim: –Hay thay! Hay Thay, ngöôøi neân vì ta noùi yù nghóa vieäc naøy ñeå ta ñöôïc hoan hyû. Baáy giôø chim duøng keä ñaùp lôøi vua Phaïm Ñöùc: Vua phaûi bieát, thaønh Ba-la-naïi Coù chim chuùa thöôøng ngaøy ôû ñoù Cuøng chim baïn taùm vaïn buûa vaây Ñeàu tuaân thuû leänh cuûa vua chim. Vôï chim chuùa coù ñieàu mô öôùc Höôùng ñeán choàng baøy toû khuùc loøng Naøng öôùc ao cao löông myõ vò Ñuùng laø thöùc aên cuûa Ñaïi vöông. Vì vaäy toâi thöôøng bay ñeán ñaây

Ñoaït thöùc aên myõ vò cuûa ngaøi Nay vì phuïc vuï chuùa chim toâi Ñeán noãi bò Ñaïi vöông baét giöõ. Laønh thay! Caàu mong ñaïi thaùnh vöông Môû loøng töø bi thaû toâi ra Bôûi vì toâi phuïng söï vôï vua chim Thöôøng cöôùp laáy thöùc aên cuûa ngaøi. Nhôù töø nhoû cho ñeán baây giôø Chöa bao giôø laøm ñieàu nhö vaäy Xin ñöôïc leänh Ñaïi vöông dung thöù Maõi veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Khi vua Phaïm Ñöùc nghe chim noùi nhö vaäy, trong loøng hoan hyû noùi: “Vieäc naøy thaät hy höõu! Loaøi ngöôøi ñoái vôùi chuû nhaân coøn khoâng coù taâm aùi troïng nhö loaøi chim naøy vaäy.” Noùi nhö vaäy roài, vua Phaïm Ñöùc noùi keä: Neáu coù nhöõng ñaïi thaàn nhö vaäy Bieát ñaùp aân naëng loäc phong haàu Gioáng nhö chim noï thaät duõng kieän Vì chuû tìm moài chaúng tieác thaân. Vua Phaïm Ñöùc noùi keä roài, laïi baûo chim: –Laønh thay! Naøy chuù chim, töø nay trôû ñi ngöôi haõy thöôøng tôùi ñaây laáy thöùc aên myõ vò. Neáu coù ngöôøi naøo ngaên ñoùn khoâng cho, ngöôi haõy ñeán baùo ta bieát, ta seõ cho ngöôi phaàn aên cuûa ta ñeå ngöôi ñem veà. Ñöùc

Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Caùc thaày phaûi bieát, con chim chuùa thuôû aáy laø thaân Ta ngaøy nay. Chim ñi aên caép thöùc aên thuôû aáy laø Öu-ñaø-di ngaøy nay. Coøn vua Phaïm Ñöùc thuôû aáy töùc laø vua Thaâu-ñaàu- ñaøn ngaøy nay. Thuôû aáy, Öu-ñaø-di laøm cho nhaø vua hoan hyû vaø cuõng vì Ta ñi tìm thöùc aên. Ngaøy nay cuõng laïi nhö vaäy, Öu-ñaø-di laøm cho vua Thaâu-ñaàu-ñaøn sinh taâm hoan hyû vaø laïi vì Ta mang thöùc veà. Sau ñoù, vua Thaâu-ñaàu-ñaøn môùi ra leänh rung chuoâng, rung linh thoâng baùo taát caû daân chuùng trong thaønh Ca-tyø-la Baø-toâ-ñoâ khoâng ñöôïc moät ai ñeán thaêm Thaùi töû tröôùc. Ai muoán ñi thaêm Thaùi töû seõ cuøng ñi theo vua ñeán ñoù yeát kieán.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.